

Cauza C-55/94

**Reinhard Gebhard
împotriva
Consiglio dell'Ordine degli Avvocati e Procuratori di Milano**

(cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare,
formulată de Consiglio Nazionale Forense)

„Directiva 77/249/CEE - Libertatea de a presta servicii – Avocați –
Posibilitatea de a deschide un cabinet – Articolele 52 și 59 din Tratatul CE”

**HOTĂRÂREA CURȚII
din 30 noiembrie 1995***

În Cauza C-55/94,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CE, de către Consiglio Nazionale Forense (Italia) pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe între

Reinhard Gebhard

și

Consiglio dell'Ordine degli Avvocati e Procuratori di Milano,

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea Directivei 77/249/CEE a Consiliului din 22 martie 1977 de facilitare a exercitării efective a libertății de a presta servicii de către avocați (JO L 78, p. 17),

CURTEA,

compusă din domnii G. C. Rodríguez Iglesias, președinte, C. N. Kakouris, D. A. O. Edward (raportor) și G. Hirsch, președinți de cameră, G. F. Mancini, F. A. Schockweiler, J. C. Moitinho de Almeida, P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, J. L. Murray, P. Jann, H. Ragnemalm și L. Sevón, judecători,

avocat general: domnul P. Léger,
grefier: domnul H. A. Rühl, administrator principal,

având în vedere observațiile scrise prezentate:

- pentru Reinhard Gebhard, reclamant în acțiunea principală, de Maître Reinhard Gebhard, Rechtsanwalt și de Maître Massimo Burghignoli, avocat în Baroul din Milano, de Maître Jim Penning, avocat în Baroul din Luxemburg și de Maître Fabrizio Massoni, avocat în Baroul din Bruxelles,
- pentru Consiglio dell'Ordine degli Avvocati e Procuratori di Milano, de domnul

---

* Limba de procedură: italiana.

Profesorul Bruno Nascimbene, în calitate de avocat,

- pentru guvernul elen, de doamna Evi Skandalou, membră a Departamentului juridic special pentru contencios comunitar al Ministerului Afacerilor Externe și de doamna Stamatina Vodina, jurist, colaborator științific al Departamentului juridic special pentru contencios comunitar al aceluiași minister, în calitate de agenți,
- pentru guvernul spaniol, de domnul Alberto José Navarro González, director general pentru coordonare juridică și instituțională comunitară, și de domnul Miguel Bravo-Ferrer Delgado, abogado del Estado de la Departamentul de contencios comunitar, în calitate de agenți,
- pentru guvernul francez, de domnul Philippe Martinet, secretar pentru Afaceri externe la Direcția pentru probleme juridice a Ministerului Afacerilor Externe și de doamna Catherine de Salins, director adjunct al aceleiași direcții, în calitate de agenți,
- pentru Guvernul Regatului Unit, de domnul Stephen Braviner, de la Treasury Solicitor's Department, în calitate de agent și de domnul Daniel Bethlehem, barrister,
- pentru Comisia Comunităților Europene, de doamna Marie-José Jonczy, consilier juridic, și de domnul Enrico Traversa, membru al Departamentului juridic, în calitate de agenți,

având în vedere raportul pentru ședință,

după ascultarea observațiilor orale ale domnului Reinhard Gebhard, reprezentat de Maître Massimo Burghignoli, ale Consiglio dell'Ordine degli Avvocati e Procuratori di Milano, reprezentat de domnul Bruno Nascimbene, ale guvernului elen, reprezentat de doamna Evi Skandalou și de doamna Stamatina Vodina, ale guvernului spaniol, reprezentat de domnul Miguel Bravo-Ferrer Delgado, ale guvernului francez, reprezentat de domnul Marc Perrin de Brichambaut, director pentru probleme juridice în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, în calitate de agent și de domnul Philippe Martinet, ale guvernului italian, reprezentat de domnul Pier Giorgio Ferri, avvocato dello Stato, ale Guvernului Regatului Unit, reprezentat de domnul Stephen Braviner și de domnul Daniel Bethlehem și ale Comisiei Comunităților Europene, reprezentată de doamna Marie-José Jonczy și de domnul Enrico Traversa, în ședința din 10 mai 1995,

după ascultarea concluziilor avocatului general, în ședința din 20 iunie 1995,

pronunță prezenta

Hotărâre

1. Prin ordonanța din 16 decembrie 1993, primită la Curte la 8 februarie 1994, Consiglio Nazionale Forense a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CE, două întrebări preliminare privind interpretarea Directivei 77/249/CEE a Consiliului din 22 martie 1977 de facilitare a exercitării efective a libertății de a presta servicii de către avocați (JO L 78, p. 17).
2. Aceste întrebări au fost adresate în cadrul unei proceduri disciplinare deschise de Consiglio dell'Ordine degli Avvocati e Procuratori di Milano (Consiliul Ordinului avocaților și procurorilor din Milano, denumit în continuare „Consiliul Baroului din Milano”) împotriva domnului Gebhard, căruia i se reproșează că nu și-a îndeplinit obligațiile care îi incumbă în

temeiul Legii nr. 31 din 9 februarie 1982 privind libertatea de a presta servicii de către avocații resortisanți ai unui stat membru al Comunităților Europene (GURI nr. 42, 12 februarie 1982), exercitând în Italia o activitate profesională cu caracter permanent într-un cabinet deschis de acesta și folosind titlul de „avvocato”.

3. Din dosar și din informațiile furnizate ca răspuns la întrebările scrise adresate de Curte, reiese că domnul Gebhard, resortisant german, a fost autorizat să exercite profesia de „Rechtsanwalt” în Germania de la 3 august 1977. El este înscris în Baroul din Stuttgart, unde este „colaborator independent” la un cabinet („Bürogemeinschaft”), fără a avea totuși propriul său cabinet în acest stat.
4. Domnul Gebhard își are reședința în Italia din martie 1978, unde locuiește cu soția sa, cetățean italian, și cu cei trei copii ai săi. Venitul domnului Gebhard este impozitat integral în Italia, locul său de reședință.
5. Domnul Gebhard a exercitat o activitate profesională în Italia de la 1 martie 1978, inițial în calitate de colaborator („con un rapporto di libera collaborazione”) la un cabinet de avocați asociați din Milano și apoi, de la 1 ianuarie 1980 până la începutul anului 1989, în calitate de asociat („associato”) în același cabinet. Nu i s-a adresat niciun reproș pentru activitățile exercitate în cadrul acestui cabinet.
6. La 30 iulie 1989, domnul Gebhard și-a deschis propriul cabinet la Milano, în cadrul căruia colaborează cu el „avvocati” și „procuratori” italieni. Domnul Gebhard a indicat, ca răspuns la o întrebare scrisă adresată de Curte, că le încredința acestora cazurile sporadice de acțiuni în justiție privind clienți italieni în Italia.
7. Domnul Gebhard declară că exercită în Italia o activitate esențial extrajudiciară de asistență și reprezentare pentru persoane vorbitoare de limba germană (activitate care reprezintă 65% din cifra sa de afaceri), precum și o activitate de reprezentare a unor persoane vorbitoare de limbă italiană în Germania și Austria (activitate care reprezintă 30% din cifra sa de afaceri). Restul de 5% reprezintă asistența acordată unor practicieni italieni confrunțați cu probleme de drept german pentru clienții acestora.
8. Câțiva practicieni italieni, printre care și „avvocati” italieni cu care domnul Gebhard a fost asociat până în 1989, au făcut plângere la Consiliul Baroului din Milano. Aceștia îi reproșau că a folosit titlul de „avvocato” pe hârtia cu antet utilizată în scop profesional, că a intervenit în mod direct cu titlul de „avvocato” în fața Pretura și Tribunale din Milano și că și-a exercitat activitățile profesionale în cadrul „Studio legale Gebhard”.
9. După ce i-a interzis să utilizeze titlul de „avvocato”, la 19 septembrie 1991, Consiliul Baroului din Milano a decis deschiderea unei proceduri disciplinare împotriva domnului Gebhard, pe motiv că nu și-a îndeplinit obligațiile în temeiul Legii nr. 31/82, exercitând în Italia o activitate profesională cu caracter permanent în cadrul propriului său cabinet și folosind titlul de „avvocato”.
10. La 14 octombrie 1991, domnul Gebhard a prezentat Consiliului Baroului din Milano o cerere de înscriere în barou. Această cerere se întemeia pe Directiva 89/48/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1988 privind sistemul general de recunoaștere a diplomelor de învățământ superior acordate pentru formarea profesională cu durata minimă de trei ani (JO 1989, L 19, p. 16), și pe efectuarea, în Italia, a unui stagiu profesional de peste zece ani. Nu reiese că a fost adoptată vreo decizie formală de către Consiliul Ordinului în urma acestei cereri.

11. Procedura disciplinară, deschisă la 19 septembrie 1991, s-a încheiat printr-o decizie din 10 noiembrie 1992, prin care Consiliul Baroului din Milano a impus împotriva domnului Gebhard o sancțiune de suspendare a exercitării activității profesionale timp de șase luni („sospensione dell'esercizio dell'attività professionale”).
12. Domnul Gebhard a introdus, în fața Consiglio Nazionale Forense, o acțiune împotriva acestei decizii, precizând totuși că acțiunea sa urmărea, de asemenea, o contestarea refuzului implicit al cererii sale de înscriere în barou. În această acțiune, domnul Gebhard susține în special faptul că Directiva 77/249 îi acordă dreptul de a-și exercita activitățile profesionale în cadrul propriului său cabinet din Milano.
13. Directiva 77/249 se aplică activităților exercitate de avocați prin prestarea de servicii. Aceasta prevede că avocatul prestator al serviciilor trebuie să folosească titlul său profesional exprimat în limba sau în una dintre limbile statului membru de proveniență, indicând organizația profesională căreia îi aparține sau instanța în cadrul căreia este autorizat, în conformitate cu legislația statului în cauză (articolul 3).
14. Directiva în cauză face distincție între activitățile referitoare la reprezentarea și apărarea unui client în justiție sau în fața autoritățile publice, pe de o parte, și toate celelalte activități, pe de altă parte.
15. Pentru exercitarea activității de reprezentare și de apărare, avocatul respectă regulile de conduită profesională ale statului membru gazdă, fără a aduce atingere obligațiilor care îi incumbă în statul membru de proveniență [articolul 4 alineatul (2)]. Pentru exercitarea tuturor celorlalte activități, avocatul este supus condițiilor și regulilor de conduită profesională din statul membru de proveniență, fără a aduce atingere respectării normelor care reglementează profesia în statul membru gazdă, oricare ar fi originea acestora, în special a celor privind incompatibilitatea între exercitarea profesiei de avocat și exercitarea altor activități în statul în cauză, secretul profesional, relațiile cu alți avocați, interzicerea asistării de către același avocat a unor părți cu interese opuse și publicitatea [articolul 4 alineatul (4)].
16. Articolul 4 alineatul (1) din Directiva 77/249 prevede că „Activitățile privind reprezentarea și apărarea unui client în justiție sau în fața autorităților publice se exercită în fiecare stat membru gazdă în condițiile prevăzute pentru avocații stabiliți în acest stat, cu excluderea oricărei condiții de ședere sau de înscriere într-o organizație profesională în statul respectiv”.
17. Directiva 77/249 a fost transpusă în Italia prin Legea nr. 31/82, care prevede la articolul 2:

„(Resortisanții statelor membre autorizați în statul membru de proveniență să exercite profesia de avocat) pot exercita profesia de avocat, în domeniul judiciar și extrajudiciar, cu caracter temporar („con carattere di temporaneità”) și în conformitate cu normele de aplicare din prezentul titlu.

Pentru exercitarea activităților profesionale menționate la alineatul anterior, nu este permisă stabilirea pe teritoriul Republicii a unui cabinet, nici a unui sediu principal sau secundar.”

18. În aceste condiții, Consiglio Nazionale Forense a suspendat judecata și i-a adresat Curții următoarele întrebări preliminare:

„a) dacă articolul 2 din Legea nr. 31 din 9 februarie 1982 privind libertatea de a presta servicii de către avocații cetățeni ai unui stat membru al Comunităților Europene (Lege pentru punerea în aplicare a Directivei CEE din 22 martie 1977), care interzice „deschiderea unui cabinet pe teritoriul Republicii, ca sediu principal sau secundar”, este

compatibil cu reglementarea prevăzută de directiva menționată anterior, având în vedere că aceasta din urmă nu conține nicio trimitere la faptul că deschiderea unui cabinet ar putea fi interpretată ca exprimare a intenției avocatului în cauză de a exercita o activitate cu caracter permanent, și nu temporar sau ocazional;

- b) care sunt criteriile - bazate pe durata sau frecvența serviciilor prestate de avocatul care acționează în cadrul sistemului definit de directiva menționată anterior – care trebuie aplicate pentru evaluarea caracterului temporar al acestei activități”.

19. Având în vedere formularea întrebărilor preliminare, este necesar să se amintească faptul că, în conformitate cu o jurisprudență constantă, Curtea nu este competentă să hotărască asupra compatibilității unei măsuri naționale cu dreptul comunitar. Curtea are totuși competența de a furniza instanței naționale toate elementele de interpretare a dreptului comunitar care îi pot permite să aprecieze această compatibilitate, pentru judecarea cauzei cu care este sesizată (a se vedea, în special, Hotărârea din 11 august 1995, Belgapom, cauza C-63/94, nepublicată încă în Recueil, considerentul 7).
20. Este necesar să se observe, în primul rând, că situația unui cetățean comunitar care se deplasează în alt stat membru al Comunității pentru a exercita o activitate economică în acest stat, intră fie sub incidența capitolului din tratat referitor la libera circulație a lucrătorilor, fie a celui privind dreptul de stabilire sau a celui privind serviciile, care se exclud reciproc.
21. Capitolul privind lucrătorii nefiind pertinent în speță, poate fi eliminat din analiza problemelor ridicate, care privesc în mod esențial noțiunile de „stabilire” și de „prestare de servicii”.
22. Este necesar în continuare să se precizeze că prevederile capitolului privind serviciile sunt subsidiare celor din capitolul privind dreptul de stabilire, în măsura în care, în primul rând, termenii primului alineat al articolului 59 presupun că prestatorul și destinatarul serviciului în cauză sunt „stabiliți” în două state membre diferite și, în al doilea rând, primului alineat al articolului 60 precizează că prevederile privind serviciile se aplică doar în cazul în care nu se aplică cele privind dreptul de stabilire. Prin urmare, este necesară o analiză a domeniului de aplicare a noțiunii de „stabilire”.
23. Dreptul de stabilire, prevăzut la articolele 52-58 din tratat, este recunoscut atât persoanelor juridice, în sensul articolului 58, cât și persoanelor fizice cetățeni ale unui stat membru al Comunității. Sub rezerva excepțiilor și a condițiilor prevăzute, acesta cuprinde accesul și exercitarea oricărei activități independente pe teritoriul oricărui alt stat membru, precum și constituirea și gestionarea de întreprinderi, înființarea de agenții, sucursale sau filiale.
24. Rezultă că o persoană poate fi stabilită, în sensul tratatului, în mai mult de un stat membru, în special în cazul societăților, prin înființarea de agenții, sucursale sau filiale (articolul 52) și, astfel cum a hotărât Curtea în cazul membrilor profesiilor liberale, prin crearea unui al doilea domiciliu profesional (a se vedea Hotărârea din 12 iulie 1984, Klopp, cauza 107/83, Rec., p. 2971, considerentul 19).
25. În sensul tratatului, noțiunea de stabilire este, prin urmare, foarte largă, implicând posibilitatea unui resortisant comunitar de a participa, în mod stabil și continuu, la viața economică a altui stat membru decât statul său de origine și de a obține beneficii din această participare, favorizând astfel interpenetrarea economică și socială în interiorul Comunității în domeniul activităților independente (a se vedea, în acest sens, Hotărârea din 21 iunie 1974, Reyners, cauza 2/74, Rec., p. 631, considerentul 21).

26. În schimb, în cazul în care prestatorul unui serviciu se deplasează într-un alt stat membru, dispozițiile capitolului privind serviciile, în special articolul 60 al treilea alineat din tratat, prevăd că acest prestator își exercită astfel activitatea cu caracter temporar în statul membru în cauză.
27. Astfel cum a arătat avocatul general, caracterul temporar al activităților în cauză se evaluează nu doar în funcție de durata prestației ei, în egală măsură, în funcție de frecvența, periodicitatea și continuitatea acesteia. Caracterul temporar al prestației nu exclude posibilitatea ca prestatorul de servicii, în sensul tratatului, să se doteze, în statul membru gazdă, cu o anumită infrastructură (inclusiv un birou, cabinet sau sală de consultații), în măsura în care această infrastructură este necesară pentru îndeplinirea respectivei prestații.
28. Totuși, această situație trebuie să fie distinsă de cea a domnului Gebhard care, în calitate de resortisant al unui stat membru, exercită, în mod stabil și continuu, o activitate profesională într-un alt stat membru în care, de la un domiciliul profesional, se adresează, printre altele, resortisanților acestui stat. Acest resortisant intră sub incidența prevederilor capitolului referitor la dreptul de stabilire, și nu sub incidența celui referitor la servicii.
29. Consiliul Baroului din Milano a susținut că o persoană precum domnul Gebhard nu poate fi considerată, în sensul tratatului, ca fiind „stabilită” într-un stat membru, în speță Italia, decât în cazul în care aceasta aparține ordinului profesional din acest stat sau, cel puțin, în cazul în care își exercită activitatea în colaborare sau în asociere cu persoane aparținând acestui ordin.
30. Acest argument nu poate fi acceptat.
31. Prevederile referitoare la dreptul de stabilire reglementează accesul și exercitarea activităților (a se vedea, în special, hotărârea Reyners, menționată anterior, considerentele 46 și 47). Apartenența la un ordin profesional poate fi una dintre condițiile aplicabile accesului și exercitării activităților și, în consecință, nu poate fi considerată ca element constitutiv al stabilirii.
32. Prin urmare, posibilitatea pentru un cetățean al unui stat membru de a-și exercita dreptul de stabilire și condițiile exercitării acestui drept trebuie să fie determinate în funcție de activitățile pe care intenționează să le exercite pe teritoriul statului membru gazdă.
33. În sensul articolului 52 al doilea alineat, libertatea de stabilire este exercitată în condițiile stabilite de legislația statului de stabilire pentru propriii cetățeni.
34. În ipoteza în care activitățile specifice în speță nu sunt supuse niciunei reglementări în statul gazdă, astfel încât un cetățean al acestui stat membru nu trebuie să aibă nici o calificare specială pentru a le exercita, un cetățean al oricărui alt stat membru are dreptul de a se stabili pe teritoriul primului stat membru și de a exercita în acest stat aceleași activități.
35. Totuși, accesul sau exercitarea anumitor activități independente pot fi condiționate de respectarea anumitor acte cu putere de lege și acte administrative justificate de interesul general, precum cele privind organizarea, calificarea, deontologia, controlul și răspunderea (a se vedea Hotărârea din 28 aprilie 1977, Thieffry, cauza 71/76 Rec., p. 765, considerentul 12). Aceste dispoziții pot prevedea, în special, că exercitarea unei activități specifice este rezervată, după caz, titularilor unei diplome, ai unui certificat sau ai unui alt titlu, persoanelor care aparțin unui ordin profesional sau chiar unor persoane supuse unei anumite discipline sau unui control. Acestea pot prevedea, de asemenea, condițiile de utilizare a titlurilor

profesionale, precum cel de „avvocato”.

36. Atunci când accesul sau exercitarea unei activități specifice este supusă în statul membru gazdă unor astfel de condiții, resortisantul unui alt stat membru care intenționează să exercite această activitate trebuie, în principiu, să îndeplinească aceste condiții. Din acest motiv, articolul 57 prevede adoptarea de către Consiliu a unor directive precum Directiva 89/48, menționată anterior, pentru recunoașterea reciprocă a diplomelor, a certificatelor și a altor titluri, pe de o parte și, pe de altă parte, pentru coordonarea dispozițiilor naționale privind accesul și exercitarea activităților independente.
37. Din jurisprudența Curții rezultă totuși că măsurile naționale care ar putea împiedica sau face mai puțin atractivă exercitarea libertăților fundamentale garantate de tratat trebuie să îndeplinească patru condiții: să se aplice în mod nediscriminatoriu, să fie justificate de motive imperative de interes general, să fie adecvate pentru a garanta îndeplinirea obiectivului urmărit și să nu depășească ceea ce este necesar pentru îndeplinirea acestuia (a se vedea Hotărârea din 31 martie 1993, Kraus, cauza C-19/92, Rec., p. I-1663, considerentul 32).
38. De asemenea, prin aplicarea prevederilor naționale, statele membre nu pot face abstracție de cunoștințele și calificările deja obținute de persoana interesată într-un alt stat membru (a se vedea Hotărârea din 7 mai 1991, Vlassopoulou, cauza C-340/89 Rec., p. I-2357, considerentul 15). Prin urmare, statele membre trebuie să țină cont de echivalența diplomelor (a se vedea hotărârea Thieffry, menționată anterior, considerentele 19 și 27) și, după caz, să facă o comparație între cunoștințele și calificările cerute de prevederile lor naționale și cele ale persoanei interesate (a se vedea hotărârea Vlassopoulou, menționată anterior, considerentul 16).
39. Având în vedere cele de mai sus, trebuie să se răspundă întrebărilor adresate de Consiglio Nazionale Forense astfel:
  - caracterul temporar al prestării de servicii, prevăzut de articolul 60 paragraful al treilea din Tratatul CE, trebuie să fie evaluat în funcție de durata, frecvența, periodicitatea și continuitatea sa;
  - în sensul tratatului, prestatorul serviciilor se poate dota, în statul membru gazdă, cu infrastructura necesară pentru îndeplinirea prestației sale;
  - un resortisant al unui stat membru care exercită, în mod stabil și continuu, o activitate profesională într-un alt stat membru în care, de la un domiciliu profesional, se adresează, printre altele, resortisanților acestui stat, intră sub incidența prevederilor din capitolul privind dreptul de stabilire, și nu sub incidența prevederilor din capitolul privind serviciile;
  - posibilitatea pentru un resortisant al unui stat membru de a-și exercita dreptul de stabilire și condițiile de exercitare a acestui drept trebuie evaluate în funcție de activitățile pe care acesta intenționează să le exercite pe teritoriul statului membru gazdă;
  - atunci când accesul la o activitate specifică nu este supus niciunei reglementări în statul gazdă, resortisantul oricărui alt stat membru are dreptul de a se stabili și de a exercita această activitate pe teritoriul primului stat. În schimb, atunci când accesul sau exercitarea unei activități specifice sunt supuse în statul membru gazdă anumitor condiții, resortisantul unui alt stat membru care intenționează să exercite această

activitate trebuie, în principiu, să respecte aceste condiții;

- totuși, măsurile naționale care ar putea împiedica sau face mai puțin atractivă exercitarea libertăților fundamentale garantate de tratat trebuie să îndeplinească patru condiții: să se aplice în mod nediscriminatoriu, să fie justificate de motive imperative de interes general, să fie adecvate pentru a garanta îndeplinirea obiectivului urmărit și să nu depășească ceea ce este necesar pentru îndeplinirea acestuia;
- de asemenea, statele membre trebuie să țină cont de echivalența diplomelor și, după caz, să facă o comparație între cunoștințele și calificările cerute de prevederile lor naționale și cele ale persoanei interesate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

40. Cheltuielile efectuate de guvernele italian, elen, spaniol, francez și de Guvernul Regatului Unit, precum și de Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în raport cu părțile din acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de Consiglio Nazionale Forense, prin Ordonanța din 16 decembrie 1993, hotărăște:

- 1) Caracterul temporar al prestării de servicii prevăzut de articolul 60 al treilea paragraf din Tratatul CE se evaluează în funcție de durata, frecvența, periodicitatea și continuitatea sa.**
- 2) În sensul tratatului, prestatorul serviciilor se poate dota în statul membru gazdă cu infrastructura necesară pentru realizarea prestației sale.**
- 3) Un cetățean al unui stat membru care exercită, în mod stabil și continuu, o activitate profesională într-un alt stat membru în care, de la un domiciliu profesional, se adresează, printre altele, cetățenilor acestui stat, intră sub incidența prevederilor capitolului referitor la dreptul de stabilire, și nu sub incidența prevederilor capitolului privind serviciile.**
- 4) Posibilitatea pentru un cetățean al unui stat membru de a-și exercita dreptul de stabilire și condițiile de exercitare a acestui drept trebuie să fie evaluate în funcție de activitățile pe care acesta intenționează să le exercite pe teritoriul statului membru gazdă.**
- 5) Atunci când accesul la o activitate specifică nu este supus niciunei reglementări în statul gazdă, cetățeanul oricărui alt stat membru are dreptul de a se stabili și de a exercita această activitate pe teritoriul primului stat. În schimb, atunci când accesul sau exercitarea unei activități specifice sunt supuse în statul membru gazdă unor anumite condiții, cetățeanul unui alt stat membru care intenționează să exercite această activitate trebuie, în principiu, să îndeplinească aceste condiții.**

- 6) Măsurile naționale care ar putea împiedica sau face mai puțin atractivă exercitarea libertăților fundamentale garantate de tratat trebuie să îndeplinească patru condiții: să se aplice în mod nediscriminatoriu, să fie justificate de motive imperative de interes general, să fie adecvate pentru a garanta îndeplinirea obiectivului urmărit și să nu depășească ceea ce este necesar pentru îndeplinirea acestuia.
- 7) Statele membre trebuie să țină cont de echivalarea diplomelor și, după caz, să facă o comparație între cunoștințele și calificările cerute de dispozițiile lor naționale și cele ale persoanei interesate.

Rodríguez Iglesias

Kakouris

Edward

Hirsch

Mancini

Schockweiler

Moitinho de Almeida

Kapteyn

Gulmann

Murray

Jann

Ragnemalm

Sevón

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 30 noiembrie 1995.

Grefier
R. Grass

Președinte
G. C. Rodríguez Iglesias